PREŢUL CĂRBUNELUI
ADRIAN RADU ANDRAŞI

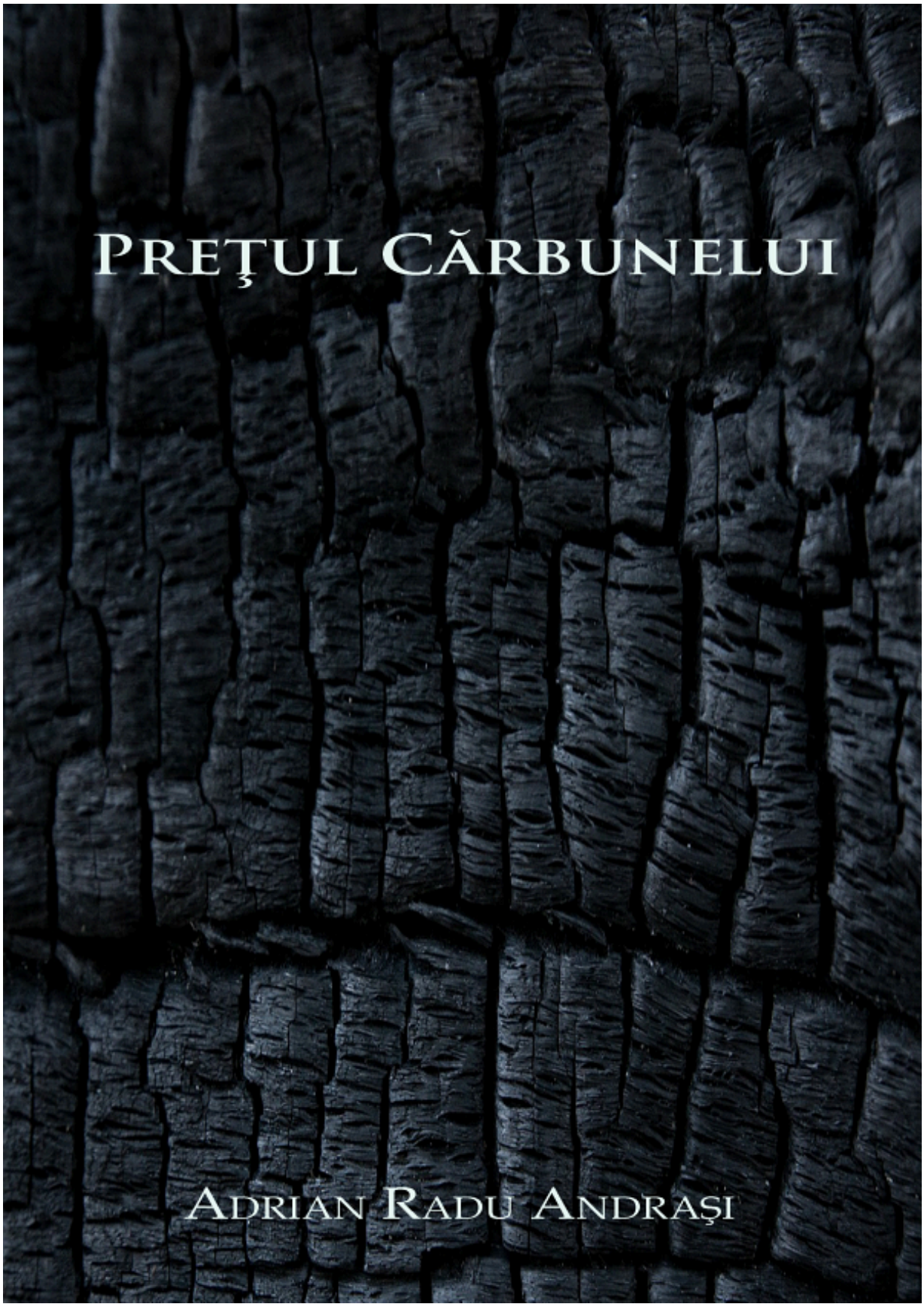
PREŢUL CĂRBUNELUI
ADRIAN RADU ANDRAŞI

PREŢUL CARBUNELUI

© Adrian Radu Andrasi, 2015

Toate drepturile asupra prezentei creatii apartin autorului.
Orice reproducere, totala sau partiala, a acestei lucrari, fara acordul scris al autorului, este strict interzisa.

Mi-aduc aminte cu drag şi totodată cu groază de vechiul meu prieten Dodo. Dodo Stravschi se numea şi era un biet inginer care coordona lucrul la o mină de extracţie a cărbunelui în pustiurile îndepărtate ale Rusiei. Satul în care poposise în interes de serviciu era şi el atât de bine adaptat acestei pustietăţi, acestei gropi uitate de lume şi de timp, încât lumea arhaică şi supusă unor reguli ale pământului ce se transmiseseră din generaţie în generaţie, părea a fi plămădită din însăşi ţărâna aceea bătută de vânturi şi ploi de mii şi mii de ani.

Spirit muncitor, îşi luase munca în serios, iar cu timpul acea „cavernă preistorică", cum îi plăcea să numească satul, părea că îl atrage, că aerul de aici este purificator şi revigorant, că satul este un colţ din vechiul rai pe care Dumnezeu îl ascundea de restul lumii, de restul ingraţilor; părea că-l ferea de suflul veninos al lumii civilizate.

Micuţul sat Mir, căci aşa se numea, avea ceva din măreţia trecutului glorios al Rusiei. Părea a fi o mărturie a vremurilor demult trecute. Poate că izolarea de lumea civilizată îl conservase în acest mod original. Oamenii păreau a fi una cu pământurile acestea aspre, dar ascunzătoare de mari bogăţii. Feţele bărbaţilor, acoperite de barbă deasă şi lungă, capul încununat de plete bogate ce stăteau bine strânse sub căciulile de astrahan, privirea lor senină şi străpungătoare încât ai fi zis că şi secretele cerurilor se deschid în faţa lor, vorba calmă şi mereu plină de adevăr, trupul zvelt asemenea uriaşilor copaci ce înfruntau vijelii atroce, toate îţi impuneau un respect deosebit faţă de aceste făpturi tainice.

Aşa cum spuneam, prietenul meu Dodo, curând prinse drag de viaţa aceasta patriarhală, de bucuriile pe care ţi le aducea o viaţă simplă şi liniştită. Ceea ce nu înţelegea şi nu accepta încă, era obiceiul acestor oameni de a se închina în faţa unei lespezi de cărbune, cioplită într-un mod ciudat, dar totuşi obişnuită. În fiecare zi de duminică, după slujba religioasă, toţi se aşezau în genunchi şi o

nouă slujbă reîncepea: cea în cinstea acelei lespezi de cărbune. Cântece, ofrande, rugăminţi, toate urmau una după alta. Părea într-un fel că oamenii aceştia erau păgâni.

Stravschi, în primele săptămâni, nu dăduse mare importanţă acestui fenomen. „A! O tradiţie, un fleac!” îşi spunea la început. Odată cu trecerea timpului, cu împământenirea lui Dodo aici, lucrul acesta ce avea loc în fiecare săptămână şi la care străinii erau rugaţi să părăsească bisericuţa în care se ţinea slujba, îl puse pe gânduri.

- Pavlo, zise el într-o zi, ce înseamnă toate slujbele acelea în faţa bucăţii de cărbune?

Muncitorul căruia i se adresase Dodo, lăsă uşor ochii în pământ.

- Jupâne, zise el încet, este greu pentru un străin să înţeleagă aşa ceva; mai bine renunţăm la acest subiect.

- Da, dar sunt curios ce reprezintă pentru voi cărbunele acela. Nu este o lespede de cărbune? N-am dreptate?

- Ba da, jupâne, aveţi dreptate. Este o lespede de cărbune, dar vedeţi dumneavoastră, nu este una ca oricare alta, este... este ceva mai special decât atât.

- Ce anume?

- Nu cred c-ar trebui să..., nu ştiu cum să vă spun, şi Pavlo se uită în jurul lor să nu fie cineva care ar fi putut auzi spusele lui, după care, văzând o bucăţică de-o şchioapă de cărbune, se aplecă şi-o aruncă în depărtare, ca şi cum s-ar fi temut şi de ea. Vedeţi dumneavoastră, aici, lumea are o legătură profundă cu natura din moşi-strămoşi. Noi, tineretul de astăzi, influenţaţi de străini ca dumneavoastră, am început să cam uităm spusele, însă chiar dacă nu avem aceeaşi credinţă ca şi bunicii noştri, asta nu înseamnă că nu respectăm tradiţiile. Pentru ei, cei vârstnici, lespedea aceea de cărbune este sfântă; pe când pentru noi, cei tineri, ea nu este decât o mărturie a trecutului, a tradiţiilor. Religia s-a transformat în tradiţie.

Spunând acestea, tânărul Pavlo privea din când în când în jurul său, temându-se parcă să nu-i fie vorbele purtate de vânt spre urechile altuia.

- Cărbunele acela are o întreagă poveste şi nu una obişnuită, ci una plină de minuni, de blesteme şi câte altele. Mai bine, jupâne, să n-o aflaţi că vi se ridică păru-n cap, cu toate că nu-i decât o poveste

ca oricare alta. Mai bine n-o aflaţi.

- Nu, nu! Sunt curios să aflu. Spune, Pavlo, spune!

Tânărul înghiţi o dată în sec, mai privi în spate, iar cu vocea moale începu să spună ceea ce avea de spus.

Într-o zi de 13 octombrie, o zi noroasă, cu tunete puternice aducătoare de furtună, îmi este adusă de poştaş o scrisoare. M-am uitat la ea şi privirea mi s-a înseninat. Era de la vechiul meu prieten care îmi scria din acele ţinuturi vitrege:

„Dragul meu camarad,

Încep aceste rânduri cu gândul de a-ţi transmite cele mai sincere urări de sănătate şi fericire de aici, din inima Rusiei. Ştiu că n-ai mai primit veşti de la mine de peste două luni de zile, dar am fost extrem de ocupat. Compania a deschis o nouă exploatare minieră şi eu am fost trimis să supraveghez ca lucrurile să meargă pe făgaşul lor normal. Aşa că iată-mă în pustiurile fără de sfârşit, într-un sat uitat de timp, într-o cavernă preistorică cu oameni pe măsură, însă foarte primitori şi de treabă. Îţi zic că eu deja mă simt ca şi cum m-aş fi născut aici. Lumea civilizată este o cutie plină cu omizi pe când aici, în caverna aceasta, pare că Dumnezeu a aşezat o parte din raiul Său. Îţi spune vechiul tău prieten că aici cunoşti esenţa vieţii, te descoperi pe tine şi pe Dumnezeu. Însă, cred că ajunge cu atâta laudă şi trebuie să trec la alte lucruri.

Extracţia cărbunelui merge nesperat de bine. Oamenii din sat sunt extrem de pricepuţi şi de muncitori. Am pornit cu patru ramificaţii în muntele acesta imens de cărbune ce zace ascuns în adâncuri. Urmează să scriu directorului companiei şi să obţin un credit mai mare pentru a angaja mai mulţi oameni care să mai deschidă două ramificaţii. Dar iartă-mă că te plictisesc cu atâtea detalii tehnice, însă simt nevoia să-ţi vorbesc ca atunci când vorbeam o noapte întreagă într-o cafenea amărâtă, înviorați de un păhărel de rom.

Ceea ce vreau să-ţi zic, este că lumea de aici este ţintuită în nişte legi ale pământului. Tineretul pare că a mai slăbit această funie ce-l leagă, însă bătrânii sunt adevăraţi frenetici, ca să zic aşa, ai acestor

legi. A! Că era să uit! Să vezi, prietene, ciudăţenia naibii.În biserica satului zace la loc de cinste o lespede de cărbune plină de tot felul de uleiuri şi culori, încât te întrebi cât o fi stat acolo în bisericuţă. Şi să vezi cum în fiecare duminică se desfăşoară un adevărat proces religios în cinstea bucăţii de cărbune. Dar să ştii că pentru ei nu este o simplă bucăţică de cărbune. Are o valoare pe care nu ştiu dacă ai ghici-o vreodată. Am smuls şi eu povestea ei de la un tinerel, Pavlo. Dar de abia mi-a spus-o, săracul, şi abia acum îi înţeleg teama ce-l domina. Dar a fost curajos, a înfrânt superstiţiile şi mi-a destăinuit secretul. Şi cum ştiu că poveştile nu te plictisesc de fel, şi pentru că am toată noaptea la dispoziţie pentru a scrie, o să-ţi mărturisesc şi eu povestea asta stranie, împovărată de ani. Cred că suntem primii străini care o află după sute şi sute de ani. Aşa că voi începe să-ţi spun ceea ce am aflat şi eu de la tinerelul acela, Pavlo. Şi cum vorbele lui mi-au rămas întipărite în minte, nu ştiu din ce cauză, cred că nu voi uita nici un detaliu.

Află, prietene, că povestea asta este blestemată la fel ca şi satul acesta pe care ţi l-am prezentat ca pe un colţ de rai. Blestemul pluteşte peste tot: în minţile oamenilor, în pomi, în pietre, în apă. Este acolo, dar nu avem ochi să-l vedem. Nu putem decât să-l simţim cu spiritul. Blestemul acesta diavolesc este aici de vreo două sute de ani. A ieşit din gura unui... unui copil. Cred că acum vei râde şi vei zice că pustietatea m-a tâmpit. Dar, prietene, copilul n-avea decât trei luni. Da, ai citit bine: trei luni. Îţi vine să crezi? Nici mie, dar cu toate ciudăţeniile ce se petrec aici cred că povestea nu este aşa lipsită de sens. Şi ca să revin la firul întâmplării, află că acum vreo două sute de ani, în micuţul sat de aici se întâmplau, după spusele lui Pavlo, nişte lucruri abominabile. Erau cu toţii păgâni, criminali! Da, dragul meu amic, erau nişte criminali împuţiţi. Nişte stricaţi pe care diavolul îi conducea. O dată la o lună ei ucideau un prunc. Nu conta dacă era al lor sau dacă era furat din satele vecine; sângele era important. Se hrăneau cu el, canaliile naibii! Dar cică, într-o toamnă târzie, cu natura cuprinsă de acea amorţeală specifică, la apusul soarelui, soseşte în sat bătrânul preot al lor, criminalul cel mare, cu un prunc înfăşurat într-o blană de oaie. Totul a fost pregătit pentru marea ceremonie a lor. Copilul scâncea ca toţi dracii.Preotul

a ridicat cuţitul sacru deasupra copilului şi o lovitură surdă a oprit scâncetele acelea. L-au ucis, despicându-l de sus în jos. Şi cu barba plină de sânge proaspăt, râdea. Râdea! Nemernicul râdea ca un dement. Cică toată biserica răsuna aşa cum nu se mai auzise niciodată. Da, prietene, biserică ce mai există şi astăzi şi în care eu, ca tâmpitul, am intrat şi m-am închinat la icoane. Am intrat în clădirea diavolului.Aceea, nici în vecii vecilor, nu va mai fi o biserică a Domnului. Ar trebui arsă.

Şi după cum îţi spuneam, preotul râdea cu sunete de animal, de ţap, când afară s-a auzit un huruit, apoi altul mai puternic şi mai aproape, până când masa pe care se afla copilul înjunghiat, a început să se clatine din răsputeri. Toţi au rămas împietriţi. Masa a început să se oprească din vibraţiile ei la un moment dat. Atunci preotul a început să gesticuleze şi să râdă şi mai frenetic, pentru ca imediat faţa să-i îngheţe şi să arate o mină speriată până-n adâncul oaselor. Şi avea de ce să fie paralizat de frică, nenorocitul naibii.În faţa lui, creatura aceea mică, cu maţele scoase, cu pieptul deschis adânc de lama cuţitului, începuse să mişte până într-acolo încât dădea din mâini şi din picioare. Mulţimea, îngrozită, dădu să iasă afară pe uşa îngustă, însă ceva le blocase ieşirea căci uşa nu se clintea. Geamurile erau astupate de o negură de nepătruns. Biserica devenise asemenea unui cavou, devenise o închisoare. Copilul continua să mişte, timp în care preotul, dezmorţit, încerca să-i liniştească pe semenii săi. Ca să-i asigure că totul este în regulă, preotul, cu o lovitură rapidă, despărţi capul copilaşului de trupul minuscul. Însă drăcia dracului, trupul încă mişca. Preotul urla cât îl ţineau plămânii: „Am capul! Am capul!" timp în care mulţimea s-a întoars spre el. „E mort! S-a sfârşit. Am căpăţâna lui!" şi grămada de oameni s-a potolit din forfota aceea demonică.

În secundele acestea cât preotul ţipa ca din gură de şarpe, din afară, un tunet puternic îi acoperi sunetul vocii. În partea dreaptă a camerei, un suflu puternic doborî lumânările, stingându-le. Semiîntunericul cuprinse camera strâmtă, spre groaza celor aflaţi înăuntru.Preotul continua să strige: „Am capul! Am capul! Am..." dar nu mai termină de spus cuvintele acelea obsedante pentru el, căci o umbră neagră, ameţitoare, cu un vâjâit lugubru îl lovi puternic.

Ţipetele începură şi mai dureroase, şi mai sfâşietoare decât înainte. Bărbaţi şi femei urlau, se păruiau care mai de care, îşi sfâşiau hainele ca şi cum ar fi fost posedaţi. Toate încercările lor de a ieşi din biserică erau zadarnice. O forţă nebănuită îi ţinea închişi, fiind prizonieri ai propriilor fărădelegi. Panica generală era amplificată şi mai mult de trupul preotului care rămăsese în picioare lângă masa de sacrificiu, ţinând capul copilului în mâna dreaptă, însă fără a mai avea propriul cap pe umeri. Lama aceea întunecată, şuierătoare, îi retezase capul care se rostogolise la un metru depărtare de trup, rămânând cu ochii deschişi şi cu gura desfăcută, parcă vrând să-şi termine propoziţia: am capul.

Afară furtuna se înteţea. Pomii se auzeau frângându-se sub biciuirile vântului care purtase în cârca să o grămadă de nori întunecaţi, însângeraţi. În biserică atmosfera era terifiantă. Groaza îi decima pe acei criminali însetaţi de sânge. Puţinele lumânări ce mai rămăseseră, se stinseră curând şi ele. Întunericul total domnea împrejur. Gemete, urlete, scâncete, voiau parcă să sfarme pereţii pe care mâinile blestemaţilor închişi acolo nu reuşiseră.

Toată noaptea nu fu altceva decât un calvar diavolesc. Spre dimineaţă zăceau pe jos trupuri sfârtecate, bucăţi de corp omenesc aruncate ici-colo, oameni schilozi şi cu minţile pierdute. Puţini erau cei care îşi păstraseră minţile în acel masacru despre care nici ei nu puteau povesti cum se desfăşurase. În acel întuneric nu se văzuse nimic. Nu se auziseră decât urletele şi lupta continuă ori cu vecinul, ori cu altă creatură. Nu se ştia cine făcuse acel măcel: diavolul sau doar oamenii temători de întuneric şi împinşi de la spate de crimele lor.

Cert era că înspre dimineaţă totul se oprise.Toţi zăceau pe jos, numai preotul decapitat continua să stea în picioare ţinând strâns în mâna să capul micuţului sacrificat. Ferestrele erau libere, lumina trecând prin vitralii şi răsfrângându-se în acea baltă de sânge. Cei rămaşi în viaţă se ridicară şi priviră în jurul lor, apoi ochii li se opriră asupra preotului. Acesta era aşa cum fusese la început, nimic nu-l atinsese, era neclintit. Dintr-o dată, un glas îi făcu să tresară pe cei rămaşi în viaţă: „Blestemaţilor! Sper că v-a ajuns ceea ce aţi păţit." Capul copilaşului ţinut de preot în mână, vorbise. „Aţi ucis sute de

prunci iar acum mi-aţi ucis şi fiul, moştenitorul meu pământean. Nu ştiţi cine sunt? Ei, bine, sunt cel care vă va urmări toată viaţa pe voi şi pe urmaşii voştri. Blestemul meu s-apese asupra voastră precum cărbunele. Cel care va părăsi satul acesta va fi înghiţit de pământ, va fi făcut cărbune şi ars de alţii. Aţi luat multe vieţi omeneşti şi acum o să plătiţi. Şi vorba mea, a lui Belgohnik, va pluti ca o sabie deasupra voastră. Mi-aţi ucis pruncul, acum este rândul meu să mă răzbun.Să nu uitaţi vorbele unui bătrân puternic încă. Moartea va lua pe orişicare va îndrăzni să părăsească acest sat şi deopotrivă pe cel ce va necinsti rămăşiţele fiului meu, pruncul lui Belgohnik, mai marele vrăjitorilor pământului. Îl veţi cinsti în fiecare săptămână, în amintirea zilei în care l-aţi ucis. De nu, luaţi aminte, că moartea zace deasupra voastră. Nu uitaţi asta în vecii vecilor! Ea va fi urmaşul meu şi va răzbuna orice încălcare a vorbelor unui tată rămas fără progenitura sa!"

Capul care vorbise luă foc şi cu o repeziciune extraordinară flăcările urcară şi cuprinseră tot trupul preotului care în câteva minute nu mai era decât o grămadă de scrum. Sătenii, încă buimăciţi, ameţiţi de cele întâmplate, continuau să fie dominaţi de starea aceea profundă de şoc. Spre marea lor surpriză, trupul însângerat al copilului se transformase într-o lespede de cărbune.

De atunci, dragul meu camarad, oamenii aceia păgâni, doritori de sânge, au deveni ceea ce sunt astăzi: nişte firi paşnice şi primitoare. Poate blestemul îi apasă şi le este frică să afle pe propria lor piele ce se va întâmpla. Asta este povestea pe care Pavlo a binevoit să mi-o spună cu oarecare teamă, dar curajos băiat, căci la sfârşit a adăugat cu o oarecare certitudine: „Vorbe. Tradiţii. Puah! Timpul a îmbogăţit o veche întâmplare. Bobul a devenit plantă şi planta a făcut alte boabe. Asta e!"

Ce m-a pus pe gânduri e faptul că biserica mai păstrează şi acum nişte urme ciudate pe pereţi, probabil lovituri de cuţit. Să fie oare semnele lăsate de cei care încercaseră să evadeze? Să fie pură coincidenţă? Dar cărbunele acela scobit într-un mod ciudat? Acum mi se pare şi mie c-ar fi un prunc sfârtecat. Dragul meu prieten, îţi mărturisesc cu nelinişte că satul acesta nu este ca celelalte. După povestea asta ciudată parcă nu mai sunt acelaşi om.

Dar să lăsăm lucrurile acestea ciudate şi să revenim la ale noastre. Sper că ţie îţi merg toate aşa cum ai sperat. Ai scos de sub tipar cartea de care-mi vorbeai? Dacă da, atunci aştept un exemplar cu nerăbdare.

Aştept veşti de la tine.

Cu drag, Dodo Stravschi."

Rândurile acestea primite de la prietenul meu au avut şi asupra mea o înrâurire oarecare. Poveste ciudată, n-am ce zice, dar în ea trebuia să fie şi un sâmbure de adevăr. Este imposibil ca ea să se nască din nimic. Aşa cum eu scriu aceste întâmplări şi care peste sute de ani, dacă vor mai exista atunci, vor fi poate repovestite de oameni şi îmbogăţite, aşa şi întâmplarea petrecută acum două sute de ani în satul Mir, are o parte reală, adevărată. Ba este posibil să fie adevărată în întregime.

Imediat după scrisoarea aceasta am făcut câteva cercetări legate de numele amintit în scrisoare: Belgohnik. Imediat am scris prietenului meu împărtăşindu-i descoperirile. Într-adevăr, numele de Belgohnik era amintit în câteva lucrări de specialitate ce analizau istoria din prisma influenţelor religiilor. Belgohnik era descris oarecum ambiguu, autorii specificând că nu există destule informaţii pentru o analiză mai complexă. Din sumara prezentare aflu, cum mă aşteptam de altfel, că respectivul fusese considerat drept unul dintre cei mai mari ocultişti ai lumii, el proclamându-se Mai Marele Vrăjitorilor. Detalii despre viaţă nu se cunosc. Ce se amintea era faptul că trăise în pustiurile Rusiei, departe de civilizaţie. Cu titlu de legendă era amintit faptul că Arhiepiscopul Moscovei ar fi primit frumos învelit într-o pânză ţesută cu fir de aur, un cap uman, presupus a fi al unui preot, aşa cum rezultă din cuvintele alăturate: *„Trăiesc departe de voi pentru că nelegiuirile voastre v-ar ucide. El a ales să mă înfrunte purtând la gât crucea Domnului vostru. A fost o nesăbuinţă ce i-a fost fatală. Nu o faceţi şi voi."* Textul era semnat de Belgohnik.

Altceva nu mai aflasem. I-am trimis de asemenea şi un exemplar din noua mea carte - „Analiza personalităţii umane” - rugându-l să mă ţină la curent cu cele ce se întâmplau acolo, în micuţul sat Mir.

N-am expediat bine scrisoarea, şi mai mult ca sigur că nici nu ajunsese când am primit o nouă scrisoare de la Stravschi, lucru ce m-a neliniştit pentru că nu mă aşteptam să primesc veşti aşa de repede.

„Îţi scriu în grabă, dragul meu prieten, pentru că la noi lucrurile nu mai sunt aşa cum trebuie. Ieri, tinerelul acela, Pavlo, a murit. O surpare de galerie. Ceilalţi şapte oameni au reuşit să se salveze, el nu. Am început căutările imediat. Echipa a lucrat o zi întreagă, iar noaptea, o a doua echipă. N-am găsit nimic. Căutările au fost întrerupte. O furtună groaznică s-a abătut asupra noastră. Am mai pierdut două galerii care acum zac sub ape.

În prima scrisoare nu ţi-am mărturisit totul. Mi-era ruşine de astfel de gânduri şi oarecum, recunosc, teamă. Ştii ce mi-a spus Pavlo la sfârşitul poveştii aceleia? Mi-a zis aşa: „Jupâne, acum eşti unul dintre noi. Vei fi legat pe vecie de acest sat, aşa cum pomul este legat de semenii săi. Aşa cum pomul nu poate părăsi pădurea decât doborât, la fel şi dumneavoastră. Mă iertaţi că v-am zis aşa ceva, dar trebuia să vă anunţ. Acum, după cum spune tradiţia, aveţi asupra dumneavoastră păcatele străbunilor şi blestemul.”

Da, prietene, exact aşa mi-a spus. Ce crezi? Eu unul stau şi nu mă mai recunosc. Moartea tânărului m-a răscolit profund. Voi scrie biroului central al companiei şi voi cere mutarea în altă zonă. Simt că aici mă înghite cărbunele acesta blestemat.”

Rândurile acestea m-au neliniştit. Oare ce trebuia să fac? Peste o săptămână primesc din nou o scrisoare scurtă:

„Nenororocire mare! Pământul a mai înghiţit trei oameni. Simt că lumea asta se năruie într-o râpă plină de cărbune. Ieri am visat capul copilului: îmi vorbea. Mă certa! Simt că nu mă pot controla.Î n sat, trei tineri au încercat să distrugă bucata de cărbune din biserică. Preotul i-a înjunghiat pe toţi şi alături de semenii săi a spoit bucata de cărbune cu sângele celor morţi. Am încercat să ripostez, însă,

împreună cu ameninţările lor, m-am mai ales şi cu câteva lovituri. Sunt nişte demoni, prietene. Sunt criminali împuţiţi. Trupurile celor trei tineri au fost arse, făcute scrum. Diavolul zace în aceşti oameni. Cred că mă vrea şi pe mine, dar încă îi rezist. Nu ştiu câtă vreme mai pot. Simt dorinţa de-i măcelări pe săteni, de a muşca din ei ca un animal, de a le bea sângele. Voi arde cărbunele-copil şi pe săteni odată cu el. Prin foc voi alunga demonii de aici. Dacă nu fac acest lucru, ştiu că voi fi ca ei, voi fi al lui...

Sunt oare deja nebun? Prietene drag, spune-mi. Nu am cu cine vorbi aici, simt că-mi uit limba. Aici nu e decât graiul demonilor care începe să mă cucerească bucăţică cu bucăţică. Nu ştiu cât voi mai rezista. Sunt ca o cetate asediată zi şi noapte. Simt că mă prăbuşesc. Mă vor cuceri, dar eu nu voi lăsa să se întâmple asta. Mai bine moartea, dar ştiu că-i voi lua şi pe ei.

Adio, drag prieten. Simt clipa cea mare aproape."

Gândurile prietenului meu m-au înfiorat. Trebuia să plec spre el imediat. Eram sigur că este în primejdie. A doua zi eram în drum spre ţinuturile acelea blestemate, părăsindu-mi căminul călduros.

Satul prezentat de amicul meu, la început, drept un colţ de paradis, era acum cu totul altfel. Vremea rea, de toamnă mohorâtă, îl făcea să aibă un aspect sinistru. Pomii uscaţi, tremurând despuiaţi de frunze în bătaia vântului, cerul gri, adunându-şi supărat norii, pământul aspru şi neprimitor, străbătut ici colo de vârtejuri de praf, toate acestea întăreau ideea blestemului. Într-adevăr caverna preistorică era neprimitoare. Mie cel puţin mi-a dat fiori. De pe deal, drumul prăfuit ce ducea în sat, în mijlocul acelor persoane ciudate, mi se părea a fi un fluviu întunecat ce avea să mă poarte într-alte lumi. Am mai aruncat o privire asupra satului, cu căsuţele sale mici, tăcute, adunate în jurul bisericii într-un cerc, fixându-mi privirea pentru a reţine această imagine ce-mi dădea fiori. Într-adevăr, pielea mi-a fost străbătută de un fior atunci când imaginea satului mi s-a arătat privirii. Am avut năucitoarea idee că intru într-o lume ireală, că las în spate tot ceea ce trăisem, simţisem, cunoscusem. Mă avântam în necunoscut, într-o lume a blestemelor şi a demonilor; mă avântam în ţinuturile blestemului lui Belgohnik.

L-am găsit pe prietenul meu pe şantier, în faţa intrării în mină. Stătea jos. Mi s-a părut atât de schimbat...

- Doamne! Dodo, tu eşti? Arăţi jalnic.

El a ridicat faţa palidă, cu ochii înconjuraţi de cearcăne uriaşe.

- Camarade! A spus cu o voce uscată, la fel ca şi faţa lui de om mort.

- Prietene, ce naiba s-a întâmplat cu tine? Arăţi ca toţi dracii.

- Şşşt! Nu le pomeni numele. Ne pot auzi.

Remarca lui Stravschi m-a înspăimântat cumplit. Să-şi fi pierdut minţile?

- Dodo...

- Şşşt! Vino. Aici nu suntem în siguranţă.

Am părăsit şantierul şi ne-am îndreptat spre deal, unde Stravschi îşi aşezase cortul.

- De ce stai aici? Parcă erai cazat în sat la...

- Nu-mi pomeni de spurcaţii ăia. Vor muri cu toţii! Sunt nişte diavoli!

- Prietene, i-am zis eu, te simţi bine? Mă îngrijorezi. Arăţi atât de schimbat, de... arăţi altfel, ciudat.

- Crezi că nu ştiu? şi a privit la mine atât de întrebător şi de sfredelitor încât am lăsat ochii pentru câteva secunde în jos. Crezi că nu-mi dau seama că nu mai sunt acel Dodo Stravschi cunoscut de toată lumea? Blestemul acestor ţinuturi m-a schimbat, camarade. Am devenit asemenea lor... am devenit un însetat de sânge. Vreau să-i pedepsesc! Da!

Vorbele lui m-au înfiorat. Am încercat să schimb discuţia.

- Şi afacerea cum merge? Cred că şefii sunt foarte mulţumiţi de tine.

- Afacerea? Dă-o dracului, s-a dus! Ieri, toate cele patru galerii s-au prăbuşit. Au murit cu toţii... Şaptesprezece oameni... ba nu...diavoli! Cărbunele i-a înghiţit, i-a luat pe toţi, dă-i dracu! N-a scăpat decât un blestemat de muncitor.

- Doamne dumnezeule! am afirmat, îngrozit de catastrofă, dar pe de altă parte şi de răceala cu care prietenul meu vorbea despre moartea acelor oameni, văzând totul ca pe ceva firesc, ca pe ceva ce trebuia să se întâmple.

Simţeam în vorbele lui regretul că a scăpat şi acel muncitor. L-ar fi dorit şi pe el mort.

- Nemernicul a scăpat! continuă Stravschi. Spiritele cărbunelui l-au lăsat în viaţă ca să povestească, ca să fie mesagerul apocalipsei.Vor muri cu toţii!

- Adică? am întrebat înmărmurit.

- Blestemul le va lua căpăţânile ca şi acelui preot, îl ştii, nu?

Am dat afirmativ din cap, timp în care Stravschi s-a ridicat pentru a-mi explica prin vorbe şi mişcări dramatice ceea ce avea să se întâmple.

- Vor muri, blestemaţii! Le-a spus-o şi nefericitul acela care a scăpat, Vladimir. Le-a povestit cum pereţii galeriilor au început a vorbi, a râde, până s-au prăbuşit peste ei. Numai el a scăpat. Cineva l-a tras afară. L-a purtat pe sus ca pe un bolovan. Şi i-a spus: „Veţi ajunge jos, la mine, cu tot ceea ce aveţi. Satul este al meu.” De atunci, blestemaţii s-au închis în biserică. De o zi şi jumătate, aproximativ jumătate din ei stau închişi în biserică şi se roagă. Ceilalţi, mai mult tineri, au vrut să plece din sat, dar n-au plecat. Eu am văzut. Hi! Hi! Hi! începu Stravschi să râdă ascuţit. Eu ştiu, am văzut.

Comportarea vechiului meu amic mă înfiora. Era cu un picior în teritoriul nebuniei, iar cu celălalt în realitate. Am simţit groază şi totodată milă pentru el.

- Ce ştii? Ce-ai văzut? l-am întrbat aproape involuntar.

- Am văzut. Sunt morţi cu toţii! şi Stravschi iar începu să râdă. Demonii cărbunelui i-au luat, i-au ucis. Am văzut! Am văzut cum i-au tras în pământ, mâini negre i-au rupt în bucăţi. Pământul era un demon plin de gheare. I-a sfâşiat pe toţi, i-a rupt, i-a tras în adâncuri. Am văzut totul la lumina lunii. Pământul era o baltă de sânge. Cretinii au hrănit solul cu trupul şi sângele lor. Tâmpiţii ceilalţi stau în biserica lor pângărită şi se închină la bucata de cărbune. Nişte proşti! O vor păţi şi ei, chiar mai urât decât ceilalţi.

Astfel s-au scurs câteva ore în compania celui care trebuia să fie Dodo Stravschi, dar care părea a fi altcineva. Pe la orele cinci, înspre seară, am hotărât că ar fi bine ca eu să cobor în sat şi să vorbesc cu cineva. Ceea ce-mi spunea vechiul meu prieten era de

necrezut. Ştiind din spusele lui că toţi erau în biserică, m-am îndreptat într-acolo. Dodo, spre mulţumirea mea, se întinsese puţin şi somnul pusese stăpânire pe el.

Am ajuns în faţa bisericuţei. Uşile erau închise. Sfinţii pictaţi pe ziduri păreau a fi o gloată de oameni adunaţi la spectacol. Privirile lor pictate pe pereţii crăpaţi ai edificiului, mi se părură suspecte. Nu mai văzusem aşa ceva. La orizont se arătau nori şi mai negri însoţiţi de fulgere scurte. Dintr-o dată, sunetul trăznetului se auzi; ajunsese până la noi. Exact în acelaşi timp, din turnul bisericii, se auzi şi sunetul clopotului o dată, o singură dată, apoi tăcere.

Am pus piciorul pe trepte. Mintea încerca să plăsmuiască câteva vorbe potrivite pe care trebuia să le adresez acelor necunoscuţi.Simţeam în mine un fior, o nelinişte. Era destul de ciudat tot ceea ce mi se întâmpla. Am trecut pe sub arcada de la intrare şi am pătruns în holul mic de doi metri, cred, ce ducea la uşa de la intrare. Pe bolta mică a holului stătea pictat Mântuitorul care parcă zâmbea atât de dulce încât aveai impresia că ochii îi sunt vii şi plini de lacrimi. Pe pereţi erau scene din judecata de apoi. Erau terifiante, originale, macabre după părerea mea. Am pus mâna pe clanţă. Am apăsat uşor dar nu s-a deschis. Am împins uşa, dar nimic.

- Alo! am strigat în timp ce-am bătut în uşă.

Nimeni nu mi-a răspuns. Şi totuşi ştiam că cineva era în biserică pentru că bătuse clopotul. Cerul s-a întunecat dintr-o dată. Un fulger puternic lumină împrejurimile acoperite de întuneric. Am ieşit din hol cu gândul de a mă îndrepta spre o fereastră. Picuri mici de ploaie îmi atinseră tâmplele răcorindu-mă. Apoi, cu o rapiditate extraordinară, grăunţele acestea mici de apă începură să cadă mai mari şi mai mari, şi din ce în ce mai repede. Solul aspru, uscat, înghiţea lacom această apă venită din ceruri.

Începuse să toarne cu găleata când am ajuns în dreptul ferestrei. Fulgerele păreau a nu se mai opri. Am şters uşor geamul şi am încercat să privesc înăuntru. La lumina palidă a lumânărilor, câteva zeci de oameni, bărbaţi, femei şi copii, stăteau în genunchi.Am rămas aşa captivat, în ploaie, continuând să privesc la masa aceea de oameni înfiorată de necunoscut. Un ţipăt sfâşietor m-a făcut să

tresar. O femeie se ridicase în picioare ţipând. Toţi au privit înspre partea stângă a încăperii. Un întuneric adânc cuprinsese pereţii stingând o parte din lumânările şi făcliile îmbibate cu seu de oaie.

Speriaţi, s-au retras înspre peretele cu geamul la care stăteam eu. Un individ bărbos s-a ridicat şi a fugit spre uşă. A împins, a lovit, a înjurat, însă, ca şi mine, nu a reuşit să o deschidă. Spaima îi cuprinsese pe toţi. Un al doilea suflu a stins şi restul lumânărilor, rămânând aprinsă doar făclia dinspre altar. Ţipetele m-au înfiorat. Oamenii au început să urle că fiarele, să sară înspre uşă. Era cât pe-aci să-mi sară inima din piept când la fereastră a răsărit dintr-o dată figura unei femei. Ţipetele îi schimonosiseră faţa într-un hal fără de hal. Această apariţie m-a trezit. Ploaia continua să biciuiască pământul, de data aceasta îmbibat de atâta apă. Prin nămolul din jur am căutat un bolovan. L-am găsit şi imediat am lovit cu el fereastra bisericii. Geamul a picat în zeci de bucăţi cu un zgomot venit din adâncuri. Am întins mâna spre femeia aceea disperată, fără s-o ajung însă.

- Vino! Hai! am strigat.

Am realizat curând că sărmana nu mă vedea, nu distingea nimic. Între mine şi ea era un alt geam pe care eu nu-l mai vedeam şi nu puteam să-l sparg. Era o fereastră pe care cei închişi acolo trebuiau s-o spargă şi să se elibereze.

Disperat, am fugit spre uşa de la intrare, însă lemnul masiv era o piedică veritabilă în faţa mea. M-am uitat afară sperând că-mi va veni o idee salvatoare. Încercam să gândesc dar nu reuşeam. Ploaia îmi ştergea totul din minte, mă dezbrăca de gânduri. Nu mai auzeam în minte decât biciuiala puternică a ploii şi tunetele îngrozitoare. Apa pătrunsese în hol. Abia atunci, odată cu acea inundaţie, mi-am revenit.

- Am nevoie de un topor.

Am sărit afară în mocirla ce-mi ajungea la glezna piciorului şi am pornit în fugă spre şantier. N-am făcut bine câţiva paşi că m-am şi ciocnit cu Stravschi.

- Drace, a zis el, eşti nebun? Ce cauţi aici? Vrei să te întâlneşti cu moartea?

În mijlocul acestei furtuni îngrozitoare Stravschi părea şi mai

ciudat, mai demonic.

- Oamenii! am spus eu aproape fără glas şi am arătat maşinal spre biserică.

- Sunt morţi! mi-a zis el. Vino!

M-a apucat de mână şi m-a tras după el. Nu m-am împotrivit. Mă simţeam neputincios, pierdut în întuneric. Stravschi era călăuza mea. Fără el mă simţeam pierdut, înecat în mocirlă. Am ajuns pe deal la tabăra improvizată a prietenului meu. Cortul fusese scos din cuie şi zăcea întins pe jos. Stravschi s-a lipit de trunchiul unui stejar bătrân şi singuratic prin acele locuri.

- Pleacă de acolo! i-am strigat. Va fulgera în el.

Stravschi a venit la mine, m-a apucat de mână ca pe un copil şi m-a tras după el.

- Fulgerele nu vor lovi decât acolo! şi mi-a arătat cu mâna satul. Aici nu va pica niciunul, îţi promit! a spus el calm şi zâmbitor.

Ore întregi am stat lipiţi de trunchiul rece al copacului. Dârdâiam din toate încheieturile. Mă simţeam cumplit. Stravschi nu se mişca deloc. Continua să privească în gol, înspre sat, încât aveai impresia că vede tot ce se întâmplă acolo. Mult după miezul nopţii, furtuna aceea groaznică nu încetase ci devenise şi mai înverşunată. Cerul era brăzdat de roiuri de fulgere iar tunetele nu mai încetau. Vântul năpraznic voia parcă să sfâşie bucată cu bucată tot ce întâlnea în cale. La adăpostul copacului care mai oprea din puterea vântului, simţeam cum trupul mi se prăbuşeşte,s e scufundă şi devine ţărână. Mă simţeam atât de slăbit.

- Priveşte! spuse Stravschi cu vocea răguşită şi-mi arătă înspre sat.

Grămezi de fulgere loveau pământul. Legiuni de astfel de luptători ai cerului luaseră cu asalt fortăreaţa umană. Era groaznic ceea ce mi se înfăţişa privirilor. Am simţit o teamă cumplită şi asemenea unui copil, am închis ochii. A fost o laşitate faptul că nu puteam privi ceea ce se întâmpla, că mă ascundeam ca un vierme în mocirla din jur. Nu caut nici o justificare pentru gestul meu. Îl recunosc. El îmi întăreşte acum sufletul, amintirile, durerea.

Stravschi ieşise de sub coroana copacului şi ţipa cât îl ţinea gura. Mi-era imposibil să înţeleg ceva. Oboseala îşi spunea

cuvântul.Simţeam cum alunec spre tărâmurile somnului, cum visele prind contur şi mă învăluie în haina lor. Tărâmul odihnitor al somnului mă atrăgea uşor, uşor. Din partea mea nu era nici o împotrivire. Mă simţeam atât de uşor, de bine. Toate cele întâmplate dispăreau încet din mintea obosită până când se stingeau de tot şi altele se aprindeau în locul lor. Mintea îmi cutreiera pe un ţărm însorit al Greciei.Mă aflam pe plajă într-o dimineaţă răcoroasă. Simţeam parfumul portocalilor. Briza mării mă învăluia şi ea în visul meu. Marea s-a transformat într-o fecioară blondă cu braţele albe, spumoase, cu buze tremurând sub imperiul emoţiei. Veştmântul de mătase se lipea de trupu-i unduitor, răspândind miros de flori de portocal.

Eram noi doi pe un val imens, un platou... doar eu şi fecioara cu chip de zeiţă a apelor. Simţeam o bucurie imensă, o fericire ce nu poate fi descrisă în cuvinte. Fecioara mi-a surâs şi mi-a întins mâna. Încet am ridicat şi eu mâna şi-am întins-o spre nimfa aceea, dar un zgomot puternic m-a cutremurat. Fecioara îmi stătea în faţă dar nu mai avea capul bălai pe umeri. Eram plin de sânge. Eram singur pe valul acela care curând se transformă într-o prăpastie adâncă. Portocalii prinseseră viaţă şi-mi strigau „ucigaşule” în timp ce eu mă prăbuşeam pe spate având deasupra mea capul fecioarei blonde. Întreaga Grecie se ridică împotriva mea cerând răzbunare. Şi eu mă prăbuşeam în adâncuri fără să pot scoate un cuvânt, fără să mă apăr. Simţeam sfârşitul şi odată cu această presimţire groaza creştea.Simţeam că pic în prăpastie şi în acelaşi timp că sunt încă în mare, că mă înec. Nu puteam respira, eram legat, mut... eram mort?

Stravschi mă zgudui puternic.

- Dar ţi-ai găsit şi tu moment să dormi, nu altceva! spuse el oarecum certăreţ. Sunt morţi cu toţii! îmi spuse calm, fără nici un gest al feţei.

Eu priveam la el buimăcit şi speriat încă de coşmarul meu.

- Sunt morţi. Acum ne va căuta şi pe noi. Blestemul ne vrea şi pe noi. O ştiu. Ştiu că nimeni nu trebuie să rămână în viaţă pe aceste pământuri. La dracu cu blestemul ăsta şi cu toate. Noi vom trăi şi vom batjocori aceste vorbe, nu?

- Da, am răspuns fără să fi înţeles ce-mi spusese.

Ploaia rece mă trezea încetul cu încetul. Îmi reveneam.

- Vino. Să mergem! îmi zise Stravschi.

Văzând că încă ezitam, se apropie de mine şi mă privi drept în ochi:

- Camarade, îmi zise el, te-am dezamăgit eu vreodată? şi-mi zâmbi în timp ce mă bătu uşor, prieteneşte pe umăr.

În acea clipă l-am redescoperit pe vechiul meu prieten. Era acolo, lângă mine. Acolo fusese întotdeauna, dar eu fusesem orb, nu-l văzusem. Era acelaşi om pe care îl ştiam dintotdeauna. Vorbele lui m-au readus pe pământ. Am înţeles că irealul este real ca şi mine şi amicul meu. Trăiam irealul chiar în clipa aceea şi trebuia să-l înfrunt, să evadez, să regăsesc lumea mea. Pentru asta trebuia însă să lupt.

- Mergem?

- Da! am răspuns eu hotărât, încurajat de faptul că ştiam că-l aveam din nou lângă mine pe camaradul meu de-o viaţă, Stravschi.

L-am urmat fără împotrivire. Alergam amândoi prin ploaia aceea groaznică. Fulgerele se opriseră. Mi-am dat seama că ne îndreptam spre mină. Am ajuns la intrarea în galerie.

- Ne vom ascunde în ea, îmi zise Stravschi.

- Parcă ziceai că s-a prăbuşit.

- Nu în întregime ci doar pereţii din fund. Şi ştii de ce? Pentru că acolo se aflau blestemaţii aceia.

- Dar ce naiba căutăm noi aici? l-am întrebat curios peste măsură.

- Luptăm să supravieţuim. Blestemul ne urmăreşte şi pe noi pentru că ştim... şi el nu poate ierta... el nu iartă pentru că este diavolul în persoană. Dar îl vom învinge. Şi, ce este mai important, e că o să-l învingem la el acasă, şi ştii de ce? Pentru că eu sunt un drac şi jumătate, pe când el e doar unul. Ha! ha! Ha!

Glumă sau nu, am râs şi eu. Înarmaţi cu câte un târnăcop, am pătruns în galerie. Felinarele răspândeau pe pereţii umezi o lumină palidă. Cu cât înaintam, cu atât nivelul apei creştea.

- Cred că la capăt galeriile sunt inundate, am spus eu.

Stravschi nu mi-a răspuns. Am continuat să înaintăm.

- Asta ne va ajuta, spuse el într-un târziu. Apa îi va încetini.

- Pe cine? Eu nici acum nu ştiu de cine fugim. Blestemul, oare, are picioare şi ne aleargă?

- Camarade, el nu are, dar morţii cărbunelui au!

Am vrut să întreb cine, dar am simţit că nu pot să vorbesc. După câteva secunde totul era normal.

- Cine? am zis eu cu teamă.

- Blestemaţii aceia de criminali sunt morţi, sunt cărbune. Cu toţii sunt cărbune: şi cei din biserică şi cei din mină morţi aici în adâncuri.Dar cărbunele este al lui, al lui Belgohnik. Este armata lui. Pregăteşte-te, aşadar, să vezi ce n-ai mai văzut.

Înaintasem destul de mult. Nivelul apei ne ajungea până la brâu. Dintr-o dată, Stravschi se opri.

- Ai auzit? mă întrebă el.

Sunetul se repetă.

- Da, am răspuns eu, e un amărât de câine rănit de furtună.

- Ai văzut tu vreun câine pe aici? Spune?

Urletul se repetă şi mai puternic, dar de data aceasta i se mai alăturară altele. Galeriile vibrau sub imperiul acelor urlete înfiorătoare.

- Să ne grăbim, camarade! strigă spre mine Stravschi care începu să se afunde în întunericul minei.

După câteva minute se opri şi cercetă pereţii, după care începu să lovească cu târnăcopul într-un zid, făcând o gaură pe care o adânci cât crezu el de cuviinţă.

- Aici o să le-o coacem! strigă el.

Tot nu înţelegeam ce făcea. În clipa în care, din gentuţa pe care o purtase cu grijă la el încă de când venisem eu, a scos două bucăţi de dinamită înfăşurate într-o pungă, abia atunci am avut o sclipire.

- Doar nu...?

- Ba da! spuse el binedispus. Îi vom închide aşa cum şi ceilalţi sunt închişi la capătul minei.

- Şi noi?

- Nu te teme. Fiecare galerie este prevăzută la mijloc cu câte un puţ de siguranţă. Al nostru este intact, m-am asigurat eu. Vom ieşi pe acolo şi vom astupa şi intrarea în mină. Apoi totul se va sfârşi. Vom fi liberi.

Între timp terminase de montat explozibilul. Cablul de detonare era legat la comutatorul portabil.

- Haide.

Am mai mers o bună bucată de drum, însă Stravschi,în clipa în care galeria cotea la stânga, se opri.

- Acum aşteptăm.

O linişte terifiantă se aşează peste tot. Din când în când, câte o picătură se auzea cum se scurge în noianul acela negru de apă.În afară de şipotul acesta mărunt, doar respiraţiile noastre se mai auzeau. Stravschi privea neclintit în întunericul galeriei înspre locul unde amplasase explozibilul. Privirea îi era calmă. Faţa avea o expresie de om mulţumit. Părea atât de mulţumit încât aveai impresia că se află la el acasă, în faţa şemineului, fumându-şi liniştit trabucul. Calmul lui se revărsa şi asupra mea, îmi mai distrugea din frica ce mă învăluise.

- Ţine! îmi zise el dintr-o dată şi îmi întinse detonatorul.

Cu lampa în mână începu să înainteze uşor înspre direcţia explozibilului. Merse vreo zece metri şi se opri. Îşi aplecă urechea deasupra apei care încă mai mişca agitată. Câteva secunde rămase aşa deasupra apei negre de parcă iadul îi vorbea prin mocirla aceea.Nemulţumit introduse urechea în apă pentru a-i simţi vibraţiile. La nici două-trei secunde, cu o mişcare de om electrocutat, Stravschi sări în sus. Nici dacă ar fi atins o plită încinsă poate că nu ar fi reacţionat aşa. Îngrozit, urlă spre mine.

- Detonează acum! Acum, la dracu! Detonează! Au venit pe sub apă.

În prima clipă am paralizat, dar această stare n-a durat decât o fracţiune de secundă. Cu o mişcare sigură am tras maneta detonatorului, am învârtit-o şi am apăsat. O bubuitură puternică făcu să se cutremure întreaga galerie. Pereţii se mişcau ameninţători scuturându-şi deasupra noastră praful şi bucăţile mici de pământ. Bârnele scârţâiau îngrozitor, părând că se vor frânge. Un nor de praf inundă galeria. Glasul lui Stravschi străbătu acel infern:

- Fugi! Fugi, camarade!

Îmi era imposibil să fug. Prietenul meu rămăsese în urmă singur. Lampa nu i se mai vedea. Am alergat înspre el. Lumina străbătea greu prin praful din galerie.

- Prietene, unde eşti? am urlat eu.

Înaintea mea, la câţiva metri, am distins o siluetă.

- Dodo, vino, hai! am strigat într-acolo.

Silueta înainta încetişor, alene, asemenea unui om rănit.

- Eşti lovit?

- Nu! mi-a răspuns Dodo şi mi-a pus mâna pe umăr.

Am tresărit îngrozitor. Mâna venise din spatele meu. Stravschi era în spatele meu şi mă privea. Am întors capul spre el şi apoi spre silueta pe care o văzusem mai înainte.

- Ai grijă, camarade, demonii sunt aici. Au reuşit să treacă câţiva, nu ştiu câţi. S-au strecurat pe sub apă ca broaştele.

Priveam înspăimântat spre el. Dintr-o dată la lumina lămpii văd cum Stravschi ridică târnăcopul şi loveşte pe lângă mine. Trupul hidos se prăbuşi în apă.

- Drace, ai avut dreptate! am zis îngrozit şi totodată fascinat.

Monstrul hidos, negricios ca un drac însă fără coarne şi cu capul acoperit doar de o coajă, mai bine zis o carapace în formă de coif, cu ochii galbeni fosforescenţi, mişca încă în apă în timp ce Stravschi ridică târnăcopul şi-l lovi iar de câteva ori.

- Scârboşeniile astea ne vor ucide ele pe noi dacă nu ripostăm! îmi zise Stravschi.

Urlete groaznice acoperiră vocea amicului meu. Demonii urlau în toate chipurile ca şi cum cineva ar fi turnat smoală încinsă pe ei. Stravschi îmi făcu semn şi amândoi plecarăm alergând spre puţul prin care trebuia să ieşim iar la suprafaţă. O privire în spate şi era de ajuns ca să îngheţi de frică. Grămezi, roiuri de ochi fosforescenţi ne urmăreau. Puţul era în faţa noastră. Zece metri... cinci... doi... în sfârşit am atins prima treaptă a scării de fier.

- Urcă! îmi porunci Stravschi

Urcam repede. Simţeam cum pieptul este pe punctul de a-mi exploda. Eram asudat şi sleit de puteri. Treptele de fier înfipte în perete îmi păreau a alcătui o treaptă a infinitului la capătul căreia trebuia să fie izbăvirea noastră.

În sfârşit ultima treaptă. Am scos capul afară, deasupra pământului. Aerul rece şi umed m-a ameţit.

- Continuă! îmi strigă Stravschi.

Ameţit am ieşit la suprafaţă. Eram liberi.

- Dracii ăştia ne-au urmărit. Ia te uită cum urcă, împuţiţii!

Stravschi scoase din gentuţa lui o bucată de dinamită şi îi mai scurtă fitilul. După câteva secunde fugeam amândoi în încercarea de a ne îndepărta cât mai mult de puţul acela. O bubuitură se făcu auzită şi pământul vibră din adâncurile sale.

- Şi acum? întreb eu.

- Acum, că am dat greş, mergem în vizuina dracilor... în sat.

Alergam amândoi răsuflând din greu. Ţinta noastră era satul. Trebuia să ajungem acolo cu orice preţ. În sfârşit, în această goană dementă, am avut o sclipire. Părea că gândurile lui Stravschi erau şi ale mele. Înţelegeam ce căutam noi în sat. Gâfâind am zis:

- Cărbunele, nu-i aşa?

- Da! mi-a zis Stravschi la fel de obosit.

Ne apropiam cu oarecare viteză de ceea ce, teoretic, era salvarea noastră. Alergam pe drumul pietruit, trecând printre casele părăsite, rămase pe veci în paragină, când un nechezat puternic şi un huruit de roţi ne ajunseră la urechi. Amândoi ne-am oprit răsuflând din greu. Pregătit de confruntare, fiind gata să lupt până la ultima răsuflare, am tras de la brâu cuţitul. Stravschi, însă a scos din geantă o dinamită.

- Ultima! a spus el încet, parcă dezamăgit.

Într-adevăr auzisem o trăsură. Acest lucru ni se adeveri în clipele următoare când trăsura luminată de două felinare se opri în faţa noastră. Încordaţi aşteptam, însă din trăsură coborî un ins.

- Stai! strigă Stravschi.

Necunoscutul se opri.

-Doamne, ce se întâmplă?

Stravschi privi spre el cercetându-l.

- Cine eşti? îi zise Stravschi.

- Domnii mei, nu ştiu cu cine m-aţi confundat, dar, vă rog, lăsaţi drăciile alea jos înainte să răniţi pe cineva.

- Cine eşti? strigă de data aceasta amicul meu.

- Alexander Milikov, delegat al Companiei de cărbune Kranz.

- Aha! Şi ce-i cu dumneavoastră pe aceste meleaguri?

- În interes de serviciu. Îl caut pe domnul Stravschi. Ştiţi cumva unde îl pot găsi? Doar ce-am sosit şi văd că satul este pustiu la ora

aceasta. Deci, mă puteţi ajuta, domnii mei?

- Cred că da! a spus Stravschi. Zici că-l cauţi pe Stravschi, da?

- Da. Îl ştiţi cumva?

- Oarecum. Domnul meu, îl aveţi chiar acum în faţă.

Alexander Milikov, cum se recomandase necunoscutul, întinse bucuros mâna spre Stravschi şi-l salută.

- Compania este mulţumită de munca dumneavoastră. V-a acceptat propunerea de extindere a afacerii. Creditul v-a fost acordat.Nu sunteţi bucuros?

- Dă-o dracului de afacere. Toată s-a dus pe apa sâmbetei. E terminată, distrusă.

- Cum puteţi spune aşa ceva?

- Domnule Milikov, ascultaţi ce vă spun. Afacerea e moartă şi la fel vom fi şi noi dacă nu plecăm de aici.

Milikov era nedumerit. Îmi aducea aminte de mine în clipa în care intrasem în această lume ireală.

- Sper că putem folosi trăsura dumneavoastră.

- Desigur, desigur. Unde mergem?

- Încercăm să ne salvăm! spuse uşor Stravschi în timp ce urca pe bancheta trăsurii.

Stravschi a întors trăsura şi am pornit cu toţii spre mijlocul satului, spre centrul blestemului.

Biserica era complet distrusă. Razele lunii luminau puternic zidurile prăbuşite. Tot edificiul părea că înfruntase un cutremur monstruos.Zidurile intraseră pe jumătate în pământ. Acoperişul distrus, făcut fărâme, fusese împrăştiat prin împrejurimi. Ce mai rămăsese în picioare din ziduri arăta înfiorător. Luna se arătase în toată splendoarea ei. Era perfect rotundă, era cum nu o mai văzusem niciodată.Lumina argintie se răsfrângea în bălţile ce acopereau pământul. După cum spuneam, zidurile picaseră. Din catapeteasmă rămăsese un sfert atârnat de ziduri. De asemenea, era intactă masa de piatră pe care zăcea la loc de cinste bucata aceea de cărbune blestemat

Trăsura se opri exact înaintea bisericii sau, mai bine zis, a ceea ce mai rămăsese din ea. Stravschi sări jos.

- Haideţi, camarazii mei! spuse el.

Am pornit cu toţii printre dărâmături îndreptându-ne spre altar. Eram faţă în faţă cu acel simbol al blestemului. Cărbunele stătea aşezat pe masa de piatră, strălucind în bătaia lunii, părând a se răsfăţa sub ochii noştri.

- Blestemul se va sfârşi aici! am spus eu.

- Aşa să fie, camarade!

- Blestem? a bolborosit Milikov. Domnii mei, ce s-a întâmplat aici?

- Ce s-a întâmplat, s-a întâmplat. Acum, important este să se sfârşească.

- Să-l distrugem cât mai repede! şi replica mi-a ţâşnit singură, poate din dorinţa de a se sfârşi totul cât mai repede.

Stravschi, fericit că are în faţă cheia blestemului, atinse uşor cu palma cărbunele.

- Unul ca oricare altul, dar îmbibat de blestem! concluzionă el. Cât să aibă, trei kilograme? Da..., şi ridică uşor cărbunele în mâini cântărindu-l.

- Guuaaaah!!! izbucni frenetic un urlet în spatele nostru.

Ne-am întors automat. Milikov a vrut să strige, dar cuvintele i s-au pierdut, mintea i s-a împotmolit. S-a dat maşinal în spate câţiva paşi, dar, călcând greşit, şi-a pierdut echilibrul. Cu o bubuitură surdă s-a prăbuşit şi a rămas jos, paralizat de frică.

În faţa noastră, o întreagă ceată de monştri, cu carapacea lor hidoasă, cu trupul înfăşurat într-o piele scârboasă, brună, plină de un fel de lichid vâscos, cu ghearele ameninţătoare, stăteau cocoşaţi în timp ce unul dintre ei, ieşit înainte, mârâia spre noi învârtind ameninţător mâinile gheboase.

- Drace! înjură Stravschi.

Întorcându-se spre mine, îmi spuse:

- Scoate uşor, fără gesturi bruşte, dinamita din geantă.

M-am apropiat uşor de el şi am executat cerinţa. Monstrul ghebos părea şi mai agitat. Sărea acum pe vârfurile picioarelor şi faţa îi era şi mai schimonosită. În clipa în care am avut dinamita în mână, legată la comutator, m-am simţit mai sigur pe mine.

- Înapoi! urlă Stravschi şi ridică ameninţător bucata de cărbune spre gloata aceea.

Efectul a fost cel aşteptat. Gloata se mişcă speriată în spate. Şi

ghebosul acela amenințător, pe post de căpetenie, se potoli rămânând cocoşat pe loc. Stravschi reluă mişcarea şi de data aceasta se retrase şi acel curajos al degeneraţilor.

Stravschi le râdea în faţă acelor trimişi ai iadului. Monstrul acela ghebos continua să se agite şi să urle înfiorător, incitându-i şi pe ceilalţi la revoltă.

- Şi acum? îl întreb eu pe Stravschi.

- Vom încerca să ajungem la trăsură. Ridică-l pe Milikov şi hai după mine.

Milikov zăcea întins pe spate, tremurând din toate oscioarele lui. Înaintam cu toţii uşor, ocolind fiinţele acelea sau ce-or fi fost ele, Stravschi ridicând din când în când bucata sacră de cărbune spre gloata demonilor. Ajunseserăm aproape de trăsură. Calul nervos şi speriat necheza săltând din picioare.

- Ai grijă să nu fugă calul! mi-a strigat Stravschi.

Milikov l-a apucat de hăţuri încercând să-l mai liniştească. Gloata ne privea cu ochii ei aprinşi în întunericul ce domnea pe pământ.Deasupra astrele ne vegheau.

Ghebosul acela, aşa zisa căpetenie a gloatei, începu să înainteze spre Stravschi. Furia i se vedea în fiecare mişcare. Gura acoperită de spumă îi scotea la iveală nebunia, ferocitatea. Tocmai voiam să spun ceva, când monstrul sări o dată, apoi cu un urlet venit din adâncurile negre ale sale, se repezi spre Stravschi. Îl doborî pe spate. Cărbunele pică pe pământ. Gloata începu să urle agitându-se. Stravschi, cu obrajii sfâşiaţi, plini de sânge, i se împotrivea diavolului aceluia. Nebunia monstrului îi sporea acestuia forţa.Încerca să-i sfâşie gâtul amicului meu, să-l muşte, dorind cu tot înadinsul să-l ucidă. Stravschi însă se împotrivea cât putea. Pe faţa plină de sânge îi curgeau acum balele monstrului. Cu o lovitură agilă, ghearele sfâşiară urechea dreaptă a oponentului său care, cuprins de spasmele durerii şi oboselii, lăsă mâinile pe lângă el într-un gest de abandonare totală a luptei. Demonul urlă şi se pregăti de lovitură. Însă urletul lui a fost un foşnet pe lângă cel scos de mine. Mai cuprins de nebunie şi furie decât monstrul acela ce stătea peste camaradul meu, m-am repezit înspre el cu pumnalul ridicat amenințător. Lama strălucitoare s-a înfipt exact în pieptul creaturii. O

ploaie de lovituri disperate au urmat după aceea. Vocea suferindă a lui Stravschi mă opri însă.

- Ajunge. Cred că e ca o sită, nu? zise el încercând să glumească în acele clipe.

Într-adevăr, creatura era făcută ferfeniţă. L-am ridicat pe Stravschi şi el mi-a făcut semn că se poate ţine pe picioare. Cuprins încă de mânie, m-am aplecat şi am luat bucata de cărbune de jos, ridicând-o ameninţător şi urlând ca un disperat, ca un animal după ce-şi ucide rivalul. Gloata a mârâit, dar a rămas pe loc. Eram mulţumit de faptul că-i ţineam supuşi pe aceşti demoni.

- Bravo, bravo, camarade! zise Stravschi cu glas moale. Te-ai descurcat ca un luptător!

Stravschi, schilodit şi acoperit de sânge, se apropie de mine şi-mi luă cărbunele din braţe.

- Dinamita unde e?

O scăpasem pe jos, însă am adus-o repede. Stravschi o luă şi o legă de cărbune, apoi luând comutatorul în mână se uită la cablul care mai rămăsese.

- Ascundeţi calul după cavoul acela! şi mi-l indică cu mâna.

Ne retrăseserăm după un amărât de cavou, distrus şi el, lăsând cărbunele cu explozibil lângă demonul ucis de mine.

- Şi aici se va sfârşi totul! şi Stravschi trase maneta în sus.

Gloata înaintase spre trupul celui mort şi în special spre cărbunele sacru.

- Lasă-mă pe mine să-i spulber! am spus eu.

- Nu, camarade.Te-ai implicat destul, ai făcut tot ceea ce aveai de făcut. Acum drumurile noastre se despart. Eu am un drum, pe când tu ai un altul. E mai bine aşa.

Atunci, cuvintele camaradului meu mi s-au părut de neînţeles. „Din cauza rănilor”, mi-am zis eu în gând. Însă mai târziu am înţeles ce spusese.

Stravschi, ridicat în picioare, zâmbind, a apăsat mânerul comutatorului. O explozie puternică a zguduit pământul şi văzduhul.Creaturile au fost pulverizate în toate direcţiile. Cărbunele, nici nu mai merită vorbit; fusese transformat în praf, fusese spulberat.

Zorii unei noi zile începeau să se ivească. Lumina îşi arăta primele firişoare timide. În aer încă mai plutea mirosul de pucioasă.

- Blestemul a fost spulberat! spuse Stravschi. Nemernicii ştiau asta, dar n-au avut curajul să lupte. Unul n-a avut curaj să se sacrifice pentru ceilalţi. Au aşteptat, au aşteptat, până ce moartea i-a luat pe toţi. Proştii dracului! înjură Stravschi.

Soarele îşi arăta prima rază la orizont. Lumina îşi lua locul meritat. Întunericul se retrăgea uşor, aşteptând să revină odată cu sosirea nopţii.

Milikov era lângă calul său şi-l mângâia uşor. Dintr-o dată, calul necheză puternic şi începu să se agite. Toţi priveam la el cu inimile bătând puternic. În acea clipă era un cor al inimilor, o bătaie, o teamă generală. Inimile se transformaseră într-un gong a cărui bătaie se amplifica făcând să se resimtă în tot trupul. Stravschi privi spre mine şi mă bătu pe umăr.

- Camarade, trebuia să vină şi momentul acesta. Ştiam. Tu, însă n-aveai de unde, pentru că nu ţi-a spus nimeni. Mie mi-a zis tinerelul acela, Pavlo.

În timp ce Stravschi mă îngrozea cu vorbele sale, pământul începu să trepideze. Un sunet, un scâncet de durere se auzi dinspre dealul pe care se afla mina de cărbune.

- E vocea cărbunelui. Blestemul l-a părăsit! îmi spuse Stravschi. Camarade, adio şi să nu mă uiţi. Eu voi fi mereu aici! şi îşi puse mâna pe inima mea care în clipa aceea bătea ca şi când ar fi vrut să sară din piept. Adio! spuse Stravschi zâmbind şi cu o ultimă strângere de mână mă lăsă pironit locului şi începu să se retragă.

În clipa aceea, în timp ce se retrăgea cu faţa spre mine, mi s-a părut că-l văd că pe un trimis al cerului, un semizeu. Lumina soarelui îl transforma, îl vedeam altfel. Poate durerea şi neînţelegerea vorbelor lui mă făceau să-l văd aureolat de ceva divin.

Urletul acela dureros se oprise. Dinspre deal venea acum un nor întunecat, un nor făcut parcă din fum de cărbune. Da! Un nor de funingine venea înspre noi. Stravschi se depărta de noi, zâmbindu-mi.

Inima începu să-mi bată şi mai tare. Priveam când la Stravschi, când la norul de funingine. Dintr-o dată, groaza m-a cuprins din

creştet până în tălpi. Înţelegeam ce-mi spusese mai înainte Stravschi. Înţelegeam acum, când îl vedeam depărtându-se de mine, când vedeam cum norul acela întunecat nu venea înspre noi ci înspre el, înspre camaradul meu. Realizam cuprins de o stare de ameţeală, de durere, cum ei se apropie unul de altul într-o încleştare fatală.

- Prietene...! am strigat alergând spre el cu mâna întinsă într-un gest de a-l ajuta, de a-l prinde.

- Camarade...! a strigat Stravschi şi a întins mâna spre mine.

Norul a ajuns înaintea mea. Am văzut atunci pentru ultima dată chipul lui Stravschi. Ochii plini de durere, vocea care striga „camarade”, mi-au rămas pe veci în memorie.

Fruntea lui Stravschi atinse ţărâna umedă. Capul se închina chiar şi în acea cădere, pământului din care fusese făcut. A urmat cu un sunet aproape imperceptibil şi căderea trupului. Blestemul îi despărţise trupul de cap pentru vecie.

În nămolul acela, până mai înainte blestemat, zăcea vechiul meu prieten, Dodo Stravschi. Securea blestemului îl tăiase şi pe el, cel care avusese curajul să lupte pentru izbăvire.

În genunchi, cu mâinile aruncând nămolul în toate părţile, cu faţa schimonosită de durere, cu mintea cuprinsă de nebunia acelor clipe, urlam, blestemam, plângeam. Da, îl plângeam pe cel mai bun prieten al meu. Blestemam că nu m-a lăsat să apăs eu comutatorul acela nenorocit, că nu ştiusem ce avea să se întâmple. Urlam pentru că nu m-a lăsat pe mine să mă duc în locul lui.

Simţeam că nămolul îmi încălzeşte faţa, că mă arde. Am ridicat faţa din nămolul în care zăceam şi am văzut... Am văzut focul blestemului... Stravschi ardea.